T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/500
KARAR NO : 2019/591
KARAR TR : 30/09/2019

ÖZET: Ceza İnfaz Kurumu'ndatutuklu bulunan davacının, başka bir cezaevine nakil talebinin reddine ilişkin Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü işleminin iptaliistemiyle açtığı davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : M. S. V.
Davalı : Adalet Bakanlığı

O L A Y :Davacı dava dilekçesinde özetle; Tekirdağ 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu iken İstanbul'daki bir Ceza infaz Kurumu'na geçme talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2018 tarih ve 75336 sayılı işlemin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptali istemiyle 24/07/2017 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 10. İDARE MAHKEMESİ 02/10/2018 gün, 2018/1538 esas, 2018/1939 karar sayılı dosyada; "4675 sayılı infaz Hâkimliği Kanunun 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir. Bu Kanun, ceza infaz kurumlan ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar. Askeri ceza infaz kurumlan ve tutukevlerine ilişkin hükümler saklıdır.", hükmü 4. maddesinin 2. fikrasında "Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahedeye tabi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak." infaz hâkimliğinin görevleri arasında sayılmış, anılan Kanunun 5. maddesinde ise; ceza infaz kurumlan ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikayet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabileceği belirtilmiştir.

Buna göre; 4675 sayılı Kanun hükümleri uyarınca hükümlüler hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek infaz hâkimliklerine verildiğinden Tekirdağ 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü bulunan davacı tarafından, İstanbul'daki bir Ceza infaz Kurumu'na geçme talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 28.05.2018 tarih ve 75336 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davanın görümü ve çözümünün adli yargının görevine girdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a maddesi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine" dair verdiği karar istinaf başvurusunun Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesinin 10/01/2019 tarih ve 2018/2089 esas, 2019/58 karar sayılı ilamıyla reddedilerek kesinleşmiştir.

Davacı aynı taleple bu kez Tekirdağ İnfaz Hâkimliğine müracaat etmiştir.

TEKİRDAĞ 1. İNFAZ HÂKİMLİĞİ 12/06/2019 gün, E:2019/774 K:2019/1241 sayılı dosyada;"...Dosyanın incelemesinde;Uyuşmazlık Mahkemesinin 27/10/2018 tarih 2018/595-593 Esas ve Karar sayılı kararına göre, Adalet Bakanlığının "nakil talebinin reddine" dair kararların iptaline yönelik taleplerde görevli yargı yerinin İdare Mahkemeleri olması nedeniyle dilekçenin reddine karar vermek gerekmiş, başvurucunun Ankara 10. İdare Mahkemesinin 02/10/2018 tarih 2018/1538-1959 Esas ve karar sayılı kararı ile "nakil" talebinin reddine ilişkin kararının Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesinin 10/01/2019 tarih 2018/2089 Esas 2019/58 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddedildiği ve İdare Mahkemesi kararının kesinleştiği, bu şekilde ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığı nedeniyle dosyanın görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerektiği" görüşüyle "Başvuru konusunun (Adalet Bakanlığının nakil talebinin reddine dair verilen karara itiraz) İnfaz Hâkimliği'nin 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun 4. maddesinde belirtilen görevleri dışında kaldığı anlaşıldığından 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun 6/1. Maddesi gereğince dilekçenin reddine" karar vermiş, karar 16/07/2019 tarihi itibarıyla kesinleşmiştir.

Davacı oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için infaz hâkimliğine verdiği 08/07/2019 tarihli dilekçeyle başvurmuş, dilekçe ve dava dosyaları Tekirdağ 1. İnfaz Hâkimliğinin 16/07/2019 gün ve 2019/774 esas sayılı üst yazısı ekinde Mahkememize gönderilmiş, başvuru 26/07/2019 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 30/09/2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren

mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'nıidari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Tekirdağ 1 No'lu T tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunan davacının, İstanbul'daki bir cezaevine nakil talebinin reddine ilişkin Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2018 tarih ve 75336 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Konuya ilişkin mevzuat incelendiğinde;

5275 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun:

Hükümlülerin Nakilleri başlığı altındaki 9. Bölümünde yer alan "Nakiller" başlıklı 53. Maddesi; "Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler"

4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun:

İnfaz hâkimliklerinin görevleri başlıklı 4. Maddesi; "İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır :...2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahedeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak...

Kanunlarda başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümler saklıdır."

Hükümlerini içermektedir.

Ayrıca, Anayasa'nın 125. maddesinin son fikrasında; "İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür." hükmü,

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2.maddesinde, "1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Ana.Mah.nin 21/9/1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000 - 4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. Cumhurbaşkanının doğrudan doğruya yaptığı işlemler idari yargı denetimi dışındadır."

Hükümleri yer almıştır.

Yukarıda yer alan mevzuatın irdelenmesinden, 5275 sayılı Kanunun hükümlülerin nakline cevaz verdiği, buna karşın tutukluların nakli ile ilgili herhangi bir düzenleme getirmediği görülmektedir. Buna paralel olarak da 4675 sayılı Kanunda infaz hâkimliklerinin görevleri arasında hükümlülerin nakillerine ilişkin şikâyetlere bakmak yer almış, tutukluların nakilleri konusu kanun içeriğinde yer almamıştır. İdari Yargı dava dosyası içindeki savunma dilekçesinden tutuklu nakillerinin Bakanlık Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 05/06/2015 tarih ve 2015-685 sayılı 167 no'lu genelgenin 22/6 maddesi uyarınca yapıldığı anlaşılmaktadır.

Buna göre; İnfaz Hâkimliklerinin tutuklu nakillerine ilişkin şikâyetleri karara bağlama yetkileri bulunmadığı gibi, bir an için yetkili oldukları kabul edilse de, davacı Bandırma Cezaevine nakledilmesi işlemini değil, yeniden Sincan Cezaevine nakline ilişkin talebinin reddi işleminin iptalini istemektedir. Yani ortada şikâyeti gerektirir bir nakil işlemi bulunmamaktadır.Ayrıca dilekçesinde ileri sürdüğü gerekçelerle idare tarafından mağdur edildiğini iddia ederek tazminat talep etmektedir.

Konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde, hükümlülerin (olayımızda tutuklunun) yerleştirileceği ceza infaz kurumlarını belirleme görevinin Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne ait bulunduğu; bu bağlamda farklı gerekçeli nakil taleplerinin de aynı birim tarafından değerlendirildiği; davalı idarenin bu görevini bir yargı faaliyeti olarak değil idari işlem veya eylem olarak yürüttüğü; Bakanlık işleminin iptali ve tazminat istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesinin 1 inci fikrasının (a) bendi hükmü uyarınca idari yargı yerinin görev alanına girdiği açıktır.

Mahkememizin hükümlünün tazminat talebine ilişkin 29/01/2018 gün ve 2017/591 esas, 2018/3 karar sayılı ilamı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü idari yargı yerinin görevine girdiğinden, Ankara 10. İdare Mahkemesince verilen 02.10.2018 gün ve E:2018/1538 K:2018/1939 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Ankara 10. İdare Mahkemesince verilen 02.10.2018 gün ve E:2018/1538 K:2018/1939 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA 30/09/2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye